

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkforvalter på delegert fullmakt	9/23 d	22.05.23

Tillatelse - Færder nasjonalpark - innsamling av planter - sopp - lav - - - Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS i området definert som Gåsøy og Årøyene (figur 1).

Vedtak

Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS (DNV) v/prosjektansvarlig Espen Sommer Værland gis tillatelse til innhenting av mindre antall arter, der mikroskopering er nødvendig for artsbestemmelse. Tillatelsen omfatter karplanter, moser, sopp og lav i området «Gåsøy» og «Årøyene» (figur 1).

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Det skal gjøres en vurdering for robusthet og bærekraft av bestander
- Trua arter skal i størst mulig grad unntas fra innsamling
- Det forutsettes at DNVs personale har nødvendig kompetanse
- Tillatelsen er gyldig fra 15.05.23 – 31.10.23

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Bakgrunn

Fra søknaden:

Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS (DNV) skal i 2023 kartlegge naturtyper etter Natur i Norge (NiN 2.1) i 11 verneområder i Vestfold og Telemark fylke på oppdrag for Miljødirektoratet, som oppdrag innunder rammeavtale for NiN basiskartlegging i verneområder. Oppdraget gjelder verneområdene Trollvann naturreservat (VV00000362), Sjømannsheia naturreservat (VV00000636), Lindheim-Mannsmyr naturreservat (VV00001095), Storkollen naturreservat (VV00002410), Valberg naturreservat (VV00002434), Berg plante- og dyrefredningsområde (VV00002409), Rød-Dirhue landskapsvernområde (VV00000395), Flisefyr og Hidalen naturreservat (VV00002857), Håøya naturreservat (VV00001849), Hemskilen naturreservat (VV00000448), samt to delområder av Færder nasjonalpark (VV00003084); Gåsøy og Årøyene. Se prosjektavgrensing i innsynsløsning fra oppdragsgiver. Formålet med oppdraget er å styrke kunnskapsgrunnlaget i norske verneområder ved å fremskaffe presis stedfestet informasjon om naturvariasjonen i verneområdene. Resultatene vil tilgjengeliggjøres for forvaltningen etter oppdragets slutt via de offentlige innsynsløsningene Økologisk grunnkart, Naturbase og Artskart, samt i en rapport som vil vektlegge forvaltningsrelevante problemstillinger. Som en del av oppdraget inngår også registrering av arter til Artsdatabankens portal Artsobservasjoner. Artsregistreringer kan

oppta inntil 20% av tiden, og retningslinjer for prioritering av artsregistreringer er gitt i oppdragsbeskrivelsen (vedlagt). Kort oppsummert er det gitt prioritet til registrering av fremmede arter, rødlistearter, problemarter, arter i kalkrike naturtyper, arter i mer eller mindre intakte semi-naturlige typer og i avvikende typeutforminger. Ikke alle arter lar seg identifisere i felt, f.eks. er det en del arter som krever mikroskopering for sikker identifikasjon. Det vil da være nødvendig å samle belegg av arten og det er i den anledning DNV søker dispensasjon fra verneforskriftene. Søknaden gjelder artsgruppene karplanter, moser, sopp og lav i de angitte prosjektområdene. Vi ønsker kun å samle belegg der hvor det er nødvendig for sikker artsbestemmelse og hvor artene som vurderes er relevante i henhold til verneforskriften og oppdragsspesifikasjonen. Innsamling vil vurderes opp mot populasjonens bærekraftighet og robusthet. Det vil ikke tas belegg om innsamlingen vil ha en nevneverdig negativ effekt på populasjonen. Innsamling vil ikke forgå på en slik måte at det kan forringe verneverdiene i området. Det vil kunne samles arter oppført på Norsk rødliste for arter 2021 (Artsdatabanken, 2021). Vi ønsker ikke å samle belegg av trua arter med mindre det er en absolutt forutsetning for sikker identifikasjon (hvor mikroskopering, DNA-analyser, e.l. er nødvendig) og det er forsvarlig av hensyn til populasjonens bærekraftighet. Innsamlede belegg av sjeldne og rødlista arter vil bli levert inn til et offentlig herbarium.

Områdene vil kartlegges i vekstsesongen 2023, dvs. mellom mai og oktober og arbeidet vil gjennomføres av kyndig fagpersonell hos DNV. Prosjektansvarlig og kontaktperson hos DNV er Espen Sommer Værland. Signaturfullmektig er daglig leder Magnus Nygård.

Grunnlaget for avgjørelsen

Nasjonalparkforvalter har fullmakt til å gi tillatelser i samsvar med verneforskriften i mindre saker som ikke har prinsipiell betydning. Denne myndigheten er delegert fra nasjonalparkstyret.

Formålet med Færder nasjonalpark (§ 1) er å bevare et større naturområde med representative økosystemer ved kysten i ytre Oslofjord med særlig vekt på landskap, naturtyper, arter og geologiske forekomster på land og i sjø og som er uten tyngre naturinngrep.

Videre (utdrag):

- Leveområder for flere truede arter herunder kammarimjelle, kjempestarr og flatøsters.

I sone A er formålet å ta vare på naturtyper som hagemark, hule eiker, naturbeitemarker, slåtteeenger, tørrenger og strandenger.

I sone B er formålet å ta vare på livsmiljøet for plante- og dyrelivet, spesielt med hensyn til sjøfuglene og deres hekkeplasser. På Lille Rauer er det i tillegg særlig viktig å bevare den truede arten gul hornvalmue og deres livsmiljø.

I sone C er formålet å ta vare på et område med særskilt vitenskaplig betydning som referanseområde og som er egenartet i form av stor variasjon i naturtyper, herunder tangvollger, strandsumper, strandenger, dammer, karplanter, beitemarkssopp og insekter.

§ 3, pkt. 2 verner om plantelivet. Pkt. 2.1: *Vegetasjon på land og i sjø, herunder døde busker, trær og ilanddrevet tang og tare er vernet mot skade og ødeleggelse. Planting og såing er ikke tillatt. Nye plantearter må ikke innføres.*

Søknaden kommer ikke inn under unntaksbestemmelsene i pkt. 2.2, og pkt. 2.3 – forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til, omfatter heller ikke denne type innsamling.

Søknaden må behandles etter § 4, Generelle dispensasjonsbestemmelser: *Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. Naturmangfoldloven § 48.*

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Prinsippene gjelder kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet, økosystemtilnærming og samlet belastning, hvem som skal bære kostnadene ved miljøforringelse og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Vurdering

Etter verneforskriftens § 4 kan det gjøres unntak fra forskriften *dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. Naturmangfoldloven § 48.*

Nasjonalparkforvalter vurderer at den type kartlegging som omsøkes, er nødvendig kunnskap for å opprettholde formålet med verneformålet til Færder nasjonalpark. Kunnskapsgrunnlaget for skjøtelsesplaner og tiltak styrkes, samtidig som det gir en oppdatert kunnskap om truede og rødlistede arter, i tillegg til fremmede arter og problemarter. Artsidentifisering kan være utfordrende i felt, da en del arter krever mikroskopering for sikker identifikasjon. Det vil da være nødvendig å samle belegg av arten. Aktuelle artsgrupper er karplanter, moser, sopp og lav i de omsøkte prosjektområdene.

Det er nasjonalparkforvalters vurdering at søker inneholder nødvendig kompetanse til å vurdere nødvendigheten av innsamling, samt sårbare populasjoners robusthet. Det må gjøres en vurdering i hvert enkelt tilfelle. Et styrket kunnskapsgrunnlag vurderes å være i tråd med formålet til nasjonalparken, § 1 verneformålet « å ta vare på:

- *Representative økosystemer med variasjonsbredden i naturmangfold, herunder arter, bestander, naturtyper, geologi og økologiske prosesser samt*
- *Leveområder for flere truede arter herunder kammarimjelle, kjempestarr og flatøsters*

I sin søknad skriver tiltakshaver at «*Resultatene vil tilgjengeliggjøres for forvaltningen etter oppdragets slutt via de offentlige innsynsløsningene Økologisk grunnkart, Naturbase og Artskart, samt i en rapport som vil vektleggeforvaltningsrelevante problemstillinger.*»

Forvaltningen har ønsket fokus på slitasje- og sårbarhet knyttet til ferdsel av besøkende, i dialog med DNV.

NML §§ 8-12

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være godt, og § 9 Føre-var-prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse. § 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning. En rekke arter og naturtyper er sårbare og utsatt for slitasje og påvirkning gjennom ferdsel og ulike typer undersøkelser. Den samlede belastning kan bli stor. Søker vurderes imidlertid å ha god kompetanse på vurdering av nødvendigheten av innsamling og eventuell påvirkning på bestand. § 11 kostnadene ved miljøforringelse. Denne paragraf vurderes ikke som aktuell, men eventuell miljøforringelse plikter søker å bære kostnadene ved opprettelse. § 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Tiltakene vil bli utført til fots, og det vurderes at søker har nødvendig kompetanse til å vurdere miljøforsvarlige teknikker.

Konklusjon

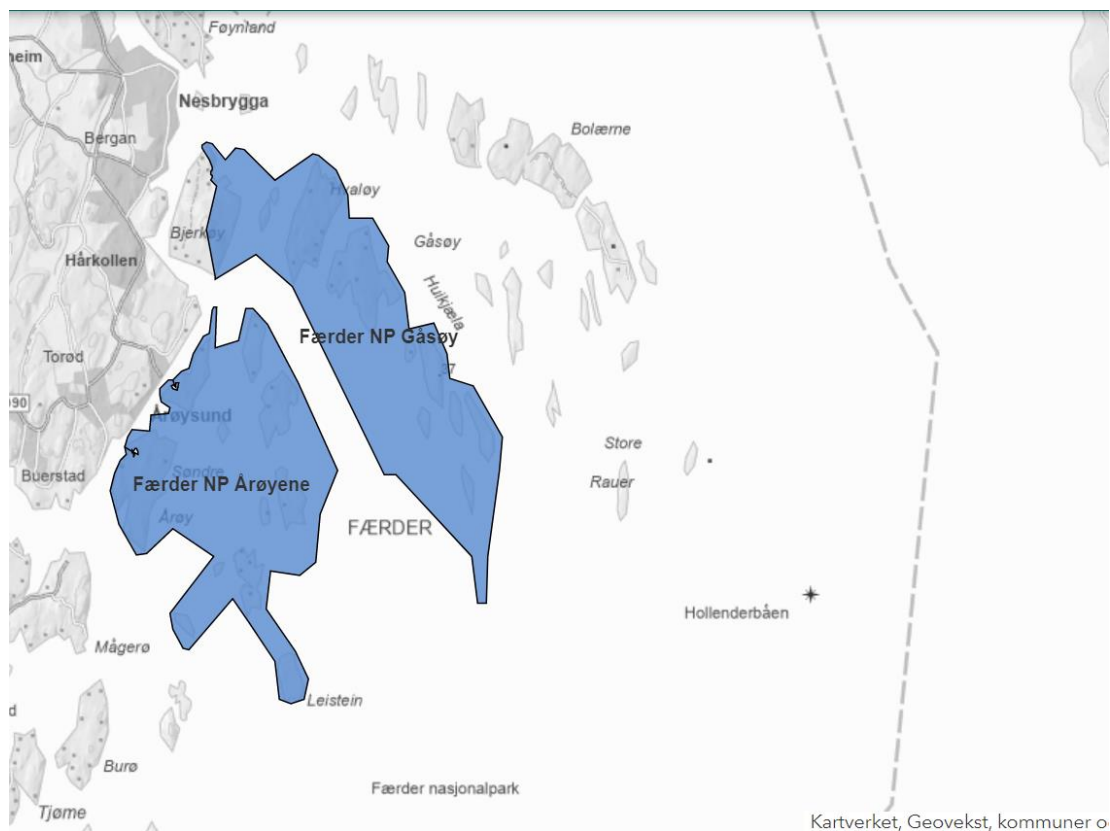
Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarksenter AS (DNV) v/prosjektansvarlig Espen Sommer Værland gis tillatelse til innhenting av mindre antall arter, der mikroskopering er nødvendig for artsbestemmelse. Tillatelsen omfatter karplanter, moser, sopp og lav i området «Gåsøy» og «Årøyene» (figur 1).

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Det skal gjøres en vurdering for robusthet og bærekraft
- Trua arter skal i størst mulig grad unntas fra innsamling
- Det forutsettes at DNVs personale har nødvendig kompetanse
- Tillatelsen er gyldig fra 15. mai 2023 til 31. oktober 2023

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Figur 1
«Gåsøy» og omkringliggende holmer og skjær, inkl Leistein
Og
«Årøyene» med Nordre og Søndre Årøy, Vassholmen og omkringliggende holmer og skjær

Kopi:
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
Vestfold og Telemark fylkeskommune
Færder kommune
FNF i Vestfold